

7. oktober 2010

Notat om muligheder for at anvende forsigtighedsprincippet, miljøgarantien eller sikkerhedsklausulen i forbindelse med godkendelse af genetisk modificerede produkter efter udsætningsdirektivet (2001/18/EF)

Forsigtighedsprincippet

Ifølge Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde artikel 191, stk. 2 bygger Unionens politik på miljøområdet bl.a. på forsigtighedsprincippet. Princippet er ikke nærmere defineret, men i henhold til Kommissionen kan forsigtighedsprincippet anvendes, når potentielt farlige følger af et fænomen, et produkt eller en proces kan identificeres gennem en videnskabelig, objektiv evaluering, men denne evaluering ikke gør det muligt at fastslå risikoen med tilstrækkelig stor sikkerhed. Anvendelsen af princippet sker med andre ord i forbindelse med risikoanalysen og især i forbindelse med rammerne for risikostyringen, som svarer til beslutningstagningen.

Når det drejer sig om godkendelse af genetisk modificerede produkter indgår forsigtighedsprincippet som en integreret del af EU's godkendelsessystem, som kræver, at det ved en konkret risikovurdering er godtgjort, at der ikke er miljø eller sundhedsmæssige betænkeligheder, der kan begrunde et afslag.

Miljøgarantien

Ifølge traktatens artikel 114, stk. 5 kan en medlemsstat, efter vedtagelsen af en harmoniseringsforanstaltning, indføre nationale bestemmelser baseret på nyt videnskabeligt belæg vedrørende miljøbeskyttelse eller beskyttelse af arbejdsmiljøet på grund af et problem, der er specifikt for den pågældende medlemsstat og som viser sig efter vedtagelsen af harmoniseringsforanstaltningen.

Bestemmelsen må antages at kunne påberåbes uanset en ændring af art. 26 i udsætningsdirektivet, som foreslået af Kommissionen.

Sikkerhedsklausulen

Et medlemsland kan efter udsætningsdirektivets artikel 23 som følge af nye og supplerende oplysninger, der fremkommer efter tilladelsen er givet, og som påvirker miljørisikovurderingen, midlertidigt begrænse eller forbyde brug eller salg af den pågældende GMO på sit område.

I disse sager skal medlemsstaten straks underrette Kommissionen og de øvrige medlemsstater om de foranstaltninger, der er truffet i henhold til artikel 23, samt baggrunden herfor med henblik på et evt. forbud efter direktivets artikel 20 om et forbud i hele EU.

Bestemmelsen må antages at kunne påberåbes uanset en ændring af art. 26 i udsætningsdirektivet, som foreslået af Kommissionen.